

16. Тойч Ч. К. Духовность и самосознание личности: Роль наследственных предрасположенностей и влияние факторов социальной среды / Чемпион Курт Тойч; 3-е изд., доп. п испр. – [пер. В.Петрова]. – Москва: Когито-Центр, МИЦЧ “СанРэй”, 2009. – 176 с.
17. Философский словарь / Под ред. И.Т.Фролова. – 7-е изд., перераб. и доп. – М.: Республика, 2001. – 719 с.

АНОТАЦІЯ

Ямкова К.С. Сутність та різновиди соціальної активності учнівської молоді: теоретичний аспект. У статті розкрито сутність соціальної активності учнівської молоді. Автор аналізує основні види соціальної активності, що виділяються у науковій літературі – духовна, творча, громадська, політична, пізнавальна, вольова.

Ключові слова: соціальна активність, учнівська молодь.

АННОТАЦИЯ

Ямкова К.С. Сущность и разновидности социальной активности ученической молодежи: теоретический аспект. В статье раскрывается сущность социальной активности учащейся молодежи. Автор анализирует основные виды социальной активности, выделяемые в научной литературе – духовная, творческая, общественная, политическая, познавательная, волевая.

Ключевые слова: социальная активность, учащаяся молодежь.

SUMMARY

Yamkovoy KS. Substance and variety social activity of pupil youth: the oretical aspect. The article reveals the essence of social activity for students. The author analyzes the main types of social activity released into the scientific literature – a spiritual, creative, public, political, cognitive, volitional.

Key words: social activity, studying youth.

УДК 378.1:796:613.71

Пономаренко М.В.

СУТНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Постановка проблеми. Зміни, які відбуваються в українській державі торкнулися всіх сторін суспільного життя. Суттєвих трансформацій зазнала система освіти, в тому числі й вищої школи. Стосовно підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах з позицій сьогодення спостерігається інтенсивний пошук сучасних технологій до побудови нових стратегій виховної практики учнівської молоді. Необхідно зазначити, що побудова нових освітянських стратегій у фізичному вихованні передбачає формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій, а відтак постає необхідність у формуванні професійно компетентного фахівця, який забезпечить їх

впровадження у практику навчально-виховного процесу загальноосвітніх навчальних закладів.

В Україні останнім часом визначилась негативна тенденція до погіршення здоров'я підростаючого покоління у зв'язку зі зниженням фізичних навантажень, які задовольняють біологічну потребу дітей у рухах та недотриманням елементарного рухового режиму, а також зниженням якості харчових продуктів, екологічною забрудненістю повітря, переважною комп'ютеризацією навчання. Отже, сьогодні як ніколи треба приділяти увагу формуванню здоров'я учнівської молоді, збільшувати кількість практичних занять фізичною культурою, впроваджувати в практику роботи загальноосвітніх і вищих навчальних закладів широке коло різноманітних фізичних вправ, інноваційних форм занять оздоровчою фізичною культурою, використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз літературних джерел показав, що науковцями вивчалися різні аспекти з означеної проблеми дослідження: наукові підходи до професійної підготовки вчителя фізичної культури (Л. Безкоровайна, Л. Демінська, О. Демінський, С. Дмитренко, Ю. Желєзняк, Р. Карпюк, Л. Кацова, К. Козлова, Т. Круцевич, В. Пристинський, Л. Сущенко); положення щодо підготовки спеціалістів з оздоровчої фізичної культури (В. Баранов, О. Бірюк, А. Корх, Т. Круцевич, Є. Крючек, К. Купер, Т. Лисицька, Г. Максименко, Ю. Менхін, Т. Ротерс, Л. Сіднева, Б. Френкс, Е. Хоулі); теорії оздоровчої фізичної рекреації, оздоровчої гімнастики й фітнесу (В. Видрін, Є. Ільїн, Л. Калінкін, Ю. Менхін, Ю. Рижкін, Ж. Холодов та ін.) та оздоровчого тренування (Т. Круцевич, В. Платонов, Б. Френкс, Ж. Холодов, Е. Хоулі).

Разом з тим, ціла низка питань, що стосується підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у процесі професійної діяльності залишається не вирішеною.

Відсутні наукові дослідження, в яких розриваються особливості змісту процесу формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності, недостатній рівень теоретичної розробки проблеми формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання цих технологій у практиці роботи загальноосвітніх закладів.

Формулювання цілей статті. Мета статті – розкрити особливості процесу формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності.

Проаналізувати теоретичні основи дослідження проблеми готовності майбутніх учителів до професійної діяльності в сучасній педагогічній науці та визначити сутність понять „фізкультурно-оздоровча технологія”, „професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури”, „підготовка майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у процесі професійної діяльності”. Теоретично обґрунтувати організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної

культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності.

Аналіз і синтез літературних джерел та державних документів з фізичного виховання, що стосуються загальноосвітніх навчальних закладів, опитування, бесіди, анкетування, індукція, дедукція.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні у фізичній культурі сформувався базовий підхід до реалізації мети галузі – оздоровча спрямованість фізкультурної діяльності. В системі виховання підростаючого покоління значне місце повинні займати нові підходи до створення більш досконалої системи фізичного виховання, головними завданнями якої є пошук адекватних і об'єктивних методичних прийомів, залучення сучасних методів удосконалення фізичної підготовки та зміцнення здоров'я школярів. Для вирішення цієї проблеми використовуються сучасні фізкультурно-оздоровчі технології.

„Фізкультурно-оздоровча технологія” це різноманітні форми заняття, засіб, методика викладання фізкультурно-оздоровчої програми, які уявляють природні локомоції людини, спрямовані на досягнення і підтримку фізичного благополуччя. Фізкультурно-оздоровчі технології – це засіб здійснення різноманітної фізкультурно-оздоровчої діяльності. Це основа, на якій будується фізкультурно-оздоровча робота. Ці технології можуть використовуватися за самими різними напрямками: ритмічна гімнастика, бодібілдинг, а також туризм, плавання, оздоровчі види спорту, нетрадиційні вправи інноваційного характеру. Фізкультурно-оздоровчі технології найбільш поширені в сучасних видах рухової активності – програмах з атлетизму, шейпінгу, стретчингу (Stretching), пілатесу (Pilates), каланетики, степ-аеробіки, фітнес-йоги, фітбол-аеробіки (Fitbol), слайд-аеробіки (Slide), флекс-уроку (Flex), босу-аеробіки (BOSU), різновидів танцювальної аеробіки, аеробіки зі скакалкою (Rope skipping) тощо.

Підготовка – це процес, який відбувається в часі та просторі і ведеться у навчальних закладах за затвердженими заздалегідь програмами, планами. „Професійна підготовка” – це система організаційних та педагогічних заходів, які забезпечують формування у особистості професійної спрямованості знань, умінь, навичок та професійної готовності [1; 6]. „Професійна підготовленість” розглядається вченими як оптимальний результат професійної підготовки та освіти особистості [4; 5].

„Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури” – це процес, який відображає науково й методично обґрунтовані заходи ВНЗ, спрямовані на формування протягом терміну навчання рівня професійної компетентності особистості, достатнього для організації фізичного виховання різних верств населення регіону й успішної праці в усіх ланках фізкультурного руху з урахуванням сучасних вимог ринку праці [7, с. 13].

Термін „підготовка” збагачує поняття „готовність”: підготовка до професії розглядається як процес формування готовності до неї, а готовність – як результат професійної підготовки [2].

Отже, можемо стверджувати, що „підготовка майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій” – це система організаційних та педагогічних заходів, які забезпечують майбутньому

педагогу професійну спрямованість знань, умінь, навичок та готовність використовувати у професійній діяльності різноманітні форми занять, засобів та методики викладання фізкультурно-оздоровчих програм, які уявляють природні локомоції людини, спрямовані на досягнення і підтримку фізичного благополуччя.

Проведене нами опитування та анкетування майбутніх учителів фізичної культури дозволяє стверджувати, що не всі студенти розуміють сутність використання фізкультурно-оздоровчих технологій у школі. Так, 43% респондентів відповіли, що це проведення комплексів аеробіки; 14,8% – організація занять у тренажерному залі; 61,1% враховують, що це обов'язково індивідуальний підхід до кожного, хто займається; 30,5% – що це складання індивідуальних програм; 36,1% – що це творчий вибір різних видів та форм оздоровчого фітнесу; 20,3% респондентів визначають, що це поєднання педагогічної, спортивної та організаторської діяльності. Це обумовлює актуальність дослідження структури майбутньої діяльності вчителя фізичної культури, який буде використовувати фізкультурно-оздоровчі технології, та розробку моделі відповідної підготовки і складові готовності до визначеної діяльності.

Проаналізувавши вищезазначені поняття, можна стверджувати, що „готовність до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності” – це інтегральна якість особистості випускника ВНЗ, що ґрунтується на загальнопедагогічних, психологічних та спеціальних знаннях, свідчить про усвідомлення майбутнім учителем фізичної культури високої здатності до фахової діяльності і значущості фізкультурно-оздоровчих технологій, що забезпечує прагнення вчителя до ефективного її виконання відповідно до встановлених вимог.

У становленні і розвитку певних якостей вчителя важливими є педагогічні умови, тобто обставини, які утворюються спеціально з метою прищеплення майбутнім учителям фізичної культури необхідних умінь і навичок використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності [3; 7]. Сутність процесу підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності залежить від наявності таких педагогічних умов:

- усвідомлення студентами значущості фізкультурно-оздоровчих технологій і специфіки їх проведення з учнями загальноосвітніх навчальних закладів;
- розроблення моделі підготовки майбутніх учителів фізичної культури до визначеної діяльності;
- впровадження програми підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у процесі професійної діяльності.

При визначенні першої умови – усвідомлення студентами значущості фізкультурно-оздоровчих технологій і специфіки їх проведення з учнями загальноосвітніх навчальних закладів – основна увага приділяється наданню

майбутнім учителям розуміння корисності проведення уроків з використанням фізкультурно-оздоровчих технологій і прийняття цього як власної цінності.

Розглядаючи навчально-методичній і навчально-тренувальний процеси у загальноосвітніх навчальних закладах, можна сказати, що для виконання професійного обов'язку необхідно знати принципи, засоби, форми, методи навчання і удосконалювання у кожному з видів фізкультурно-оздоровчих програм; спеціальну термінологію і фізичні вправи, застосовувані в кожному з видів рухової активності; спеціальні здібності вихованців, риси характеру, інтелектуальний рівень, творче мислення, ставлення до занять з використанням фізкультурно-оздоровчих технологій; особливості статі й віку відповідно до рівня підготовленості й індивідуальних особливостей учнів; правильність розподілу фізичного навантаження на організм тих, хто займаються на уроці (проведення пульсометрії та ін. тестів). До необхідних умінь у цій галузі відносяться: використання різноманітних принципів, засобів, форм, методичних прийомів і методів навчання; навчання мірам безпеки, правильній техніці вправ; формування, удосконалювання фізичних, психічних якостей учнів, облік функціональних можливостей й індивідуальних якостей особистості; застосовування підготовчих і підвідних вправ і вміння чітко, ясно й образно пояснювати їх на основі асоціації з наявним руховим досвідом; надавати практичну допомогу і виконувати дії разом з учнями; застосовувати спеціальну термінологію різновидів фізкультурно-оздоровчих технологій і програм; попереджати і виправляти помилки; зразково показувати кожен фізичну вправу, дію, елемент і мікроелемент, що вивчається; уміти диференціювати навантаження в залежності від анатомо-фізіологічних і психологічних особливостей учнів; проаналізувати урок і зробити відповідні висновки; забезпечити свідоме, активне ставлення вихованців до виконуваних вправ; раціонально розподіляти час по частинах уроку; проводити науково-дослідницьку роботу (хронометрування та пульсометрію уроку з використанням фізкультурно-оздоровчих технологій); систематично навчати учнів попередженню травматизму на уроці; забезпечити першу долікарську допомогу при травмах і регулярний медичний контроль; формувати навички самоконтролю.

Друга педагогічна умова – розроблення методики підготовки майбутніх учителів фізичної культури до визначеної діяльності – надає можливості зробити аналіз різних аспектів, напрямків та методичних підходів процесу підготовки спеціалістів з фізичного виховання і професійно-педагогічної підготовки та професійного розвитку особистості. Вищезазначене дозволило розробити модель (рис. 1) безпосередньої підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій, визначити мету, завдання, основні форми та етапи цієї підготовки: 1. Підготовчий етап – включає діагностику готовності студентів до використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій і розроблення фізкультурно-оздоровчих програм сучасних видів рухової активності з учнями загальноосвітніх навчальних закладів 2. Виконавчий – підготовку до використання фізкультурно-оздоровчих технологій на практиці та їх

реалізацію, удосконалення вмінь і навичок на педагогічній практиці в загальноосвітньому навчальному закладі та проведення науково-дослідної роботи під час підготовки курсових та дипломних робіт. 3. Контрольний етап передбачає оцінку стану готовності майбутніх учителів до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності як стану, що характеризує якість процесу спеціальної підготовки.

Третя педагогічна умова – впровадження програми підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих у процесі професійної діяльності у навчально-виховний процес. У відповідності із моделлю підготовки така програма повинна мати на меті ознайомлення студентів із сутністю фізкультурно-оздоровчих технологій, отримання умінь і навичок їх проведення, розвиток у студентів прагнення до самовдосконалення професійних знань і особистих якостей як учителя фізичної культури.

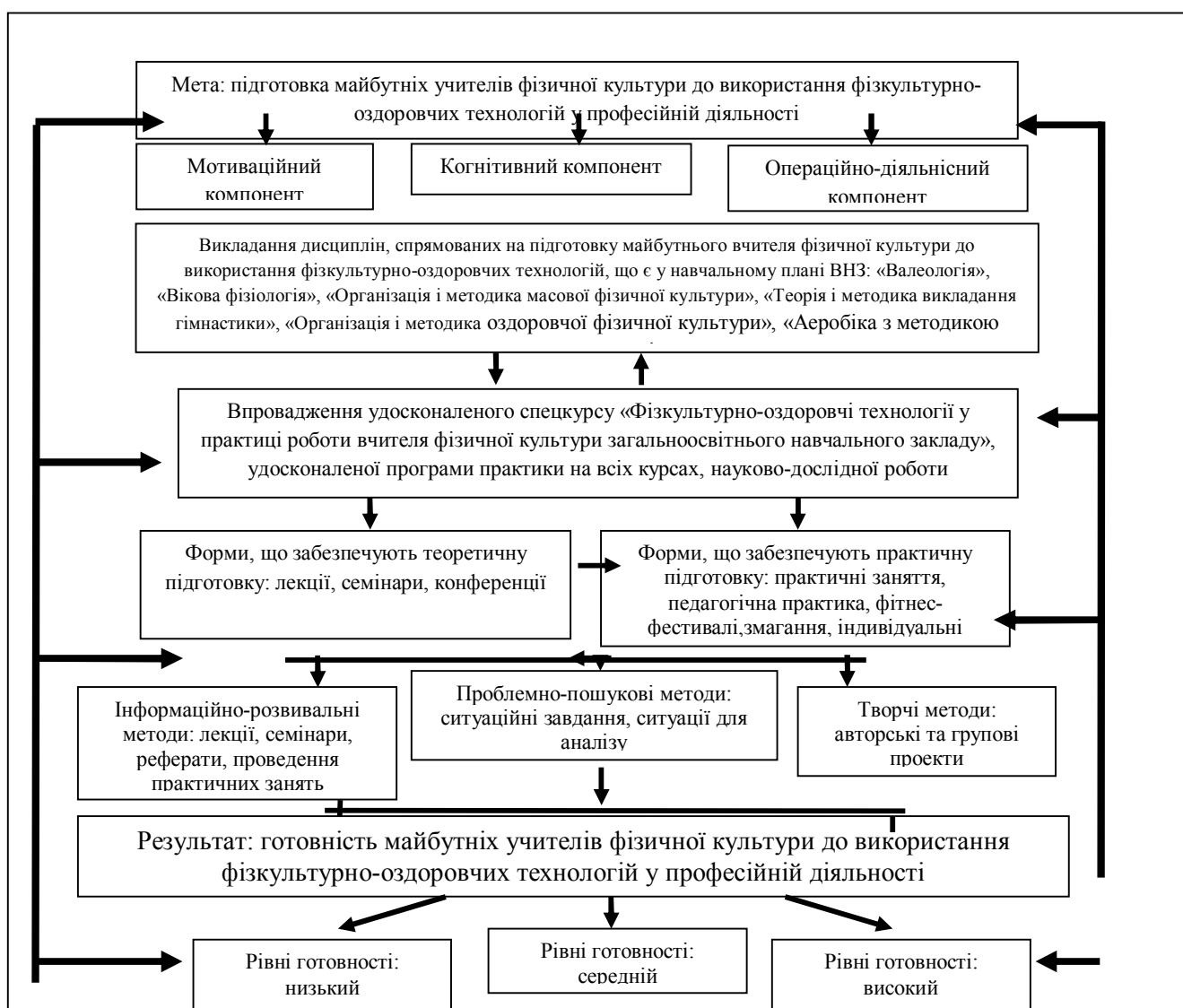

Рис. 1. Модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності.

Висновки. Підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій є системою організаційних і педагогічних заходів, які забезпечують майбутньому педагогу професійну спрямованість знань, умінь, навичок та формування необхідних якостей. У свою чергу така підготовка є одним з сучасних напрямків загальної професійно-педагогічної підготовки вчителів фізкультури, у процесі якої студенти мотивуються до проведення занять оздоровчого напрямку з учнями загальноосвітніх навчальних закладів, опановують відповідний зміст, форми, методичні прийоми та методи їх проведення, відпрацьовують необхідні вміння контролю функціонального стану учнів.

Високий рівень такої готовності свідчить про вміння студентів проводити заняття, спираючись на знання вікових, анатоμο-фізіологічних та психологічних особливостей розвитку учнів і прагнення використовувати можливості фізкультурно-оздоровчих технологій в різноманітних видах рухової активності. Програма підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій має на меті ознайомлення студентів із сутністю видів фізкультурно-оздоровчих програм, відпрацьовування форм і методів їх проведення, розвиток у студентів прагнення до самовдосконалення професійних знань і особистісних якостей як учителя фізичної культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Басова Н.В. Педагогика и практическая психология / Н.В.Басова. – Ростов-н/Д: Феникс, 1999. – 414 с.
2. Гавриш І.В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: автореф. дис.... на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти” / І.В.Гавриш. – Луганськ, 2006. – 44 с.
3. Демінська Л.О. Міжпредметні зв’язки у процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти” / Л.О.Демінська. – Луганськ, 2004. – 20 с.
4. Краткий психологический словарь / [под ред. А.В.Петровского]. – М.: Московский пед. ун-т, 1992. – 32 с.
5. Педагогічний словник / [за ред. М.Ярмоченко]. – К.: Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
6. Словарь иностранных слов / [под ред. А.Г.Спиркина]. – 12-е изд.; стер. – М.: Рус. яз., 1985. – 608 с.
7. Сущенко Л.П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13. 00. 04 „Теорія і методика професійної освіти” / Л.П.Сущенко. – К., 2003. – 45 с.

АНОТАЦІЯ

Пономаренко М.В. Сутність підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності. У статті розглядається модель і організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності.

Ключові слова: професійна підготовка, готовність майбутніх учителів, підготовка майбутніх вчителів, фізкультурно-оздоровча технологія, професійна діяльність.

АННОТАЦИЯ

Пономаренко М.В. Сущность подготовки будущих учителей физической культуры к использованию физкультурно-оздоровительных технологий в профессиональной деятельности. В статье рассматривается модель и организационно-педагогические условия подготовки будущих учителей физической культуры к использованию современных физкультурно-оздоровительных технологий в профессиональной деятельности.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, готовность будущих учителей, подготовка будущих учителей, физкультурно-оздоровительные технологии, профессиональная деятельность.

SUMMARY

Ponomarenko M.V. Essence of preparation of future teachers of physical culture to the use of physical-health technologies in professional activity. In the article a model and pedagogical terms of preparation of future teachers of physical culture is examined to the use of modern physical-health technologies in professional activity.

Key words: professional preparation, professional readiness, preparation of future teachers, physical-health technologies, professional activity

УДК 378.147.1:004.9:514.12

Рак Л.О.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ МОНІТОРІНГУ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З АНАЛІТИЧНОЇ ГЕОМЕТРІЇ

Постановка проблеми. Перевірка знань та облік успішності завжди були важливими компонентами процесу навчання на всіх рівнях. Але важливість цих компонентів становиться особливо очевидною в сучасному світі інформативного підходу щодо інтерпретації учбового процесу. Під інформативним підходом маємо на увазі прийом, перетворення, зберігання використання та передачу інформації. Про кількість та якість засвоєних знань, рівня сформованості умінь та навичок розв'язання типових завдань можна судити на основі спостереження викладачем та різноманітних форм контролю. Порівнюючи шаблонний та фактичний стан навчальної діяльності студентів, викладач визначає ступінь їх невідповідності. Якщо ця невідповідність перевищує деяку допустиму границю, то викладач вносить свої корективи в